No. 1962 Zaterdag 20 Augustus 1921. 38ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant Overzijde
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Een katholieke krant, neutraal en niet-militant?

Kan een katholieke krant neutraal zijn?

Behoeft een katholieke krant niet militant te zijn?

Deze twee vragen, die eenige actualiteit hebben gekregen, vindt men beantwoord in het werkje *Il giornalismo cattolico* (De katholieke journalistiek) van den pater Jesuïet Chiaudano, door wijlen Z. H. Paus Pius X bij zijn verschijnen als *peroptime* (allervoortreffelijkst) geprezen.

In dit werkje voert de schrijver don Eusebio op, een eerbiedwaardig en geleerd man; die zijn twee neven, de een advocaat, de ander ingenieur, onderricht, die er behoefte aan gevoelen, hun eigen denkbeelden betreffende de katholieke journalistiek te verhelderen.

Een der hoofdstukken is gewijd aan de vraag: kan een katholieke krant neutraal zijn; een ander aan de vraag: is het noodig dat een katholieke krant militant zij?

Bepalen we ons voor heden tot het eerste hoofdstuk.

Een der neven, de advocaat Mario, oppert de meening, dat men voorzichtigheidshalve niet kan vorderen, dat een katholieke krant in haar artikelen en berichtgeving een voortdurende en klare belijdenis van het catholicisme zij, maar dat zij beter blijft binnen de grenzen van de rechtschapenheid, godsdienstigheid en wijsheid, die de grondslag van elk geloof zijn.

Hierop antwoordt don Eusebio, dat zulk een krant niet essentieel katholiek zou zijn. Een katholieke krant is een krant die katholiek schrijft en bijgevolg zulk een taal voert en zulk een richting volgt, als aan katholieken eigen zijn. Het zich onthouden van aanvallen op den godsdienst, hem niet te beleedigen in zijn beginselen, leer, eeredienst, bedienaren, is niet voldoende om een katholieke krant te vormen.

De advocaat Mario werpt hier tegen op, dat hij niet enkel het oog had op de negatieve zijde der kwestie: de krant, die hij voor heeft, zou ook denkbeelden en beginselen voorstaan, waarmee ook de katholieken (ofschoon zij niet alleen) rekening houden.

Waarop don Eusebio weer antwoordt, dat een krant, die zich op dat standpunt plaatste, niet waarlijk katholiek zou zijn, omdat zij niet met argumenten en bewijzen zou komen.

En als de advocaat Mario zich er op beroept, dat de schrijvers van de krant toch katholiek zijn en het belang van het catholicisme tot doel zeggen te hebben, en vraagt waarom zulk een krant zich niet katholiek zou mogen noemen, zegt don Eusebio, dat het er weinig op aan komt, of de schrijvers van de krant katholiek zijn en zij zich tot doel stellen het catholicisme te dienen. Zóó een krant redigeeren komt feitelijk neer op de verklaring, dat men geen rekening houdt met de katholieke beginselen en de essentieel katholieke leer, dat men om de maatschappij te hervormen zijn toevlucht niet behoeft te nemen tot hetgeen het wezen van het catholicisme uitmaakt. Wie zich gewent, over de politiek, de rechtschapenheid, den voorspoed der volkeren en de rechtvaardigheid der wetten te oordeelen los van de katholieke beginselen, went zich er aan te leven zonder zich om onzen godsdienst te bekommeren.

De andere neef van don Eusebio, de ingenieur Alessandro, brengt thans in het midden, dat zulk een journalistiek wel geen ideaal is, maar dat men wel verplicht is min of meer zulk een richting te volgen om grooter kwaad te voorkomen. Er zijn zooveel slechte kranten en de zuiver katholieke worden zoo weinig gelezen. Indien wij het Publiek kranten aanbieden, die zich openlijk katholiek noemen, zal het die niet aannemen. Daarom moet men wel zijn toevlucht nemen tot kranten, katholiek naar de bedoeling der schrijvers, maar neutraal in de richting.

Hierop antwoordt don Eusebio, dat indien de neutrale krant alleen verspreid werd onder niet-katholieken en bedoeld was de slechte te verdrijven, zij, althans voor eenigen tijd, aan de zaak van den waren godsdienst voordeel kon doen; een grooter kwaad verdrijven levert altijd eenige winst op.

Maar de zaak staat anders. Het neutrale blad zal zijn verspreiding hoofdzakelijk vinden onder de goede katholieken en zal minder de liberale dan de waarlijk katholieke kranten verdringen. En dan zal onder de menigte het geloof, de liefde voor het bovennatuurlijke verzwakt worden en zekere onverschilligheid binnensluipen. Dit niet alleen. De neutrale krant zal zich als een in zeker opzicht katholieke krant voordoen. Wanneer nu een katholiek een krant in handen neemt, waarvan hij weet dat ze liberaal is, zal hij daarvan ongetwijfeld nadeel ondervinden, maar dit nadeel wordt tot op zekere hoogte getemperd door de wetenschap, dat die krant niet katholiek is. In ons geval zal de katholiek van de neutrale krant onverschilligheid leeren of daarin versterkt worden, zonder dat hij er aan denkt kwaad te doen.

Tot zoo ver voor vandaag. Hzgn.

Wat de bedoeling is.

De anti-revolutionnaire „Rotterdammer" toont — jammer, dat het zoo laat gebeurt, want een tijdige en juiste inlichting van de Protestantsche bevolking had veel misverstand en noodelooze opwinding kunnen voorkomen — in meer dan een beschouwing aan, wat de bedoeling en wat niet de bedoeling is van het voorstel tot opheffing van het processieverbod. Het blad schrijft o. m.:

Naar de geijkte opvatting van het grondwetsartikel, vastgelegd in het arrest van den Hoogen Raad van 10 Januari 1879. Weekbl. 4326, mogen processies alleen daar plaats vinden waar ze reeds voor 1848 werden gehouden.

Daarmee in overeenstemming nu worden thans nog processies aangetroffen in Limburg, in enkele gemeenten van Noord-Brabant, Gelderland en Zeeland en bovendien in de gemeenten Laren in Noord-Holland.

Daarmee is 't uit en de bedoeling van de voorgestelde grondwetwijziging is niet om nu in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag processies te doen houden, maar om weg te nemen den hinderpaal, welke de Roomschen belemmert in het houden van processies in overwegend Roomsch Katholieke streken.

Bedroefd hebben wij ons over het feit dat bij velen nog zit het waandenkbeeld alsof Rome is de vijandelijke macht, waartegen zich het protestantsch Christendom hoofdzakelijk heeft te weren. Bedroefd hebben wij ons over het feit dat velen, die hebben gezwegen als de eer van den Christus op de grofste wijze in het publieke leven slag op slag werd aangerand, thans zieden van verontwaardiging bij de gedachte dat hier en daar in ons land een ommegang meer zal worden gehouden. Bedroefd hebben wij ons over het feit, dat velen zich hebben schuldig gemaakt aan een ophitsende overdrijving, die aan de wezenlijke bedoeling van het voorgestelde geen recht laat wedervaren.

Vrucht van kranke fantasie zijn de bespiegelingen over paapsche stoutigheden zóó aanmatigend dat door de straten van Amsterdam, van Den Haag, van Rotterdam, de heiligen-beelden en crucifixen zullen worden gedragen.

In het hoofd van geen der leidende mannen, die op het oogenblik de opheffing van dit processie-verbod toejuichen, is deze gedachte opgekomen. 't Is waar, daar is een enkele vurige Roomsche volksredenaar geweest, die zich met zijn ongebreidelde verbeeldingskracht een Roomsch Nederland droomde en door prikkelende taal protestantsche gevoelens kwetste.

Onrechtvaardig echter zou het zijn om het onvoorzichtige woord van een enthousiastischen enkeling voor te stellen als de vertolking van de grondgedachte, welke de opheffing van het verbod beheerscht.

Nuchter beschouwd, zal het practisch gevolg van den nieuwen maatregel zich daarin openbaren, dat in overwegend roomsche streken, waarin op dit oogenblik alle processie contrabande is, het Roomsche gebuik in eere wordt hersteld. Men zegge niet, dat nu reeds in dergelijke plaatsen de processie wordt gehouden, want in werkelijkheid is de toestand zoo, dat buiten Limburg in de overige provincies slechts sporadisch de ommegang wordt geduld.

Tientallen bij tientallen plaatsen zijn te noemen, waar nagenoeg geen enkele protestant wordt aangetroffen en toch de processies geweerd zijn.

Welnu, eerlijk gezegd, kunnen wij ons niet verklaren dat zelf het meest fijn besnaarde protestantsch gemoed zich bezwaard kan gevoelen, indien in dergelijke overwegende roomsche streken een nieuwe practijk wordt ingevoerd.

Ter oplossing van de moeielijkheid doet de redactie de volgende gedachte aan de hand.

Intusschen staan wij in deze materie voor eene buitengewone prikkelbaarheid, wier bestaan niet in die mate werd vermoed.

Niet door de Staatscommissie voor de grondwetsherziening, die eenstemmig, waarlijk niet op roomschen aandrang, de opheffing voorstelde. Niet door de regeering, die op het compas der grondwetscommissie zeilde.

Waar zonder overwegend bezwaar die gevoeligheden kunnen worden ontzien, zou het ontactisch zijn hier nodeloos verwijdering te brengen.

De oplossing ligt naar ons oordeel voor de hand. De bestaande redactie kan gehandhaafd blijven en naar ons oordeel is een praktijk, als in het voorgaande werd bepleit, met het grondwetsartikel in zijn tegenwoordigen vorm in overeenstemming te brengen.

Ten onrechte wordt gelijk wij reeds in ons vorige artikel betoogden, aan art. 182, dat geoorloofd verklaart „de openbare godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen, waar zij thans naar de wetten en reglementen is toegelaten", de beteekenis toegekend, alsof voor de toelaatbaarheid der processie noodig is dat zij in 1848 in gebruik was. Staatsrechtleeraren van naam — wij denken aan jhr. mr. A. F. de Savornin Lohman in „Onze constitutie" — hebben die opvatting terecht bestreden.

Onder de grondwet van 1815 waren de processies toegelaten; in 1848 is daaraan niets wezenlijks veranderd en het bekende arrest van dien Hoogen Raad van 25 Oct. 1875, hetwelk processies op andere plaatsen dan die, waar ze in 1848 werden gehouden, contrabande acht, berust dan ook naar veler oordeel op onjuiste gronden.

Voor ons is het hoogst twijfelachtig of, wanneer in een Roomsche plaats eene processie nieuw werd ingevoerd, en een vervolging ingesteld, in hoogste instantie veroordeeling zou volgen. Bleef de oude jurisprudentie ongedacht gehandhaafd — dan zou de moeilijkheid in ongewijzigden vorm terugkeeren.

Zoolang dit echter niet is geschied, lijkt ons het aangegeven middel eenvoudig en deugdelijk.

Ten slotte schrijft het blad echter nog:

We verstaan ten volle, dat het voor onze Roomsch-Katholieke vrienden zekere onvoldaanheid moet geven, wanneer niet de uitdrukkelijke erkenning van de processie-vrijheid in de grondwet wordt opgenomen.

Het beteekent voor hen een offer, wanneer de ingediende grondwetswijziging wordt teruggetrokken.

Toch is hier offeren plicht.

En voor zoover dat offeren moeilijk mocht vallen, kan gewezen worden op de tegemoetkomende houding der antirevolutionairen, die in het hoofdstuk, betrekking hebbende op den godsdienst, veel, zeer veel veranderd willen zien.

De scheiding van Kerk en Staat is in beginsel door hen krachtig verdedigd en van welks doorwerking zij gezegenden invloed verwachten.

De opname van dit beginsel in onze constitutie hebben zij tot schamens toe verbeid.

Ook dan echter, wanneer hun verwachting telkens werd teleur gesteld, hebben ze gezwegen.

Ze brachten dit offer omdat hoogere belangen dit eischten.

Is het Nederlandsche Volk een Protestantsche Natie?

Het „Hbld" schrijft:

Dat men het voorstel tot grondwetswijziging heeft op te vatten als een brengen van de Roomsche processie onder de algemeene praktijk, die voor alle optochten geldt, hetgeen beteekent, dat niemand aanspraak kan maken op het organiseeren van een optocht, maar dat zulke optochten, van welken aard dan ook, kunnen worden gedoogd door de plaatselijke overheden. Met, als vorm van beoordeeling, de formule, „openbare orde en rust." Geen teekenen dus van een nieuw, uitzonderlijk recht maar het opheffen van een oud, óók uitzonderlijk, onrecht. Het ware allicht beter geweest als men deze bedoeling dan ook wat duidelijker had geformuleerd, maar eene andere meenen wij in het voorstel toch niet te mogen lezen.

En waarom zou een liberaal zich dan moeten of zelfs maar mogen verzetten tegen een voorstel tot het opheffen van het bestaande processieverbod?

Nederland is een Protestantsche natie, zoo zeggen de tegenstanders der opheffing. Historisch is dat onbetwistbaar; men kan onzen geloofsstrijd niet afscheiden van onzen onafhankelijkheidsoorlog. Maar men mag niet willekeurig ergens onder eenig deel van de historie een streep trekken en met de rest niet rekenen. De negentiende eeuw is óók historie. En heeft die Nederland nog als een „Protestantsche" natie aan de twintigste overgedragen? Ja, als men de verdeeling der bevolking naar de Kerkgenootschappen volgens de volkstellingen tot grondslag neemt. Maar die gegevens zijn zéér geflatteerd ten gunste van de Ned. Hervormde Kerk, doordien tienduizenden, die innerlijk volkomen kerkeloos zijn geworden maar zich niet de moeite gaven om hun lidmaatschap van de kerk op te zeggen, natuurlijk evengoed cijfers voor de Protestantsche groepen opleveren als de ware Protestanten.

Nu gaat het in een zaak als deze, die toch praktisch neerkomt op de vraag, hoeveel menschen in hun geloofsovertuiging gekwetst zouden worden door een Roomschen optocht, toch zeker alleen om de ware, de belijdende Protestanten. En als men nu eens wil zien, hoe het werkelijk actueele beeld der Nederlandsche bevolking in godsdienstig opzicht is, dan kijke men eens naar — de Tweede Kamer, samengesteld volgens evenredig kiesrecht.

Ter rechterzijde (de twee eenlingen erbij geteld) zitten 22 Protestanten naast 30 Roomschen.

En ter linkerzijde? Hoeveel?

Volgens de ultra's van rechts geen een. Want volgens hen zijn het, aan deze zijde van den politieken Jordaan, altemaal „paganisten" of „ongodisten." Maar afgescheiden daarvan, hoeveel menschen van tegenwoordige Protestantsche belijdenis zitten er links? Wij denken daarbij niet aan kerkgang als norm, zelfs niet aan het gebed. Ja, zelfs willen wij afzien van eenig opslaan van den Bijbel. Wij vragen alleen: Hoeveel menschen zitten daar, die thans nog, in volle overtuiging, een Protestantsch formulier van geloofsbelijdenis zouden willen nazeggen? Tien? Zouden er nog tien „rechtvaardigen" zijn te vinden in dit paganistische „Sodom?" Laat ons de maat héél ruim nemen en zeggen: Twintig.

Dat maakt dan, met de 22 Protestanten van rechts, 42.

Is een natie met 42 pCt. belijdende protestanten en 58 pCt. andersdenkenden, een „protestantsche" natie?

Neen, stellig niet.

Nederland is dan ook zeker wel een „protestantsch land" in dien zin dat het een protestantsche traditie heeft.

Doch de actualiteit is anders.

En men mag het Heden niet dwingen tot het dragen van het kleed van een Verleden, waar het is uitgegroeid.

Uitgegroeid ook in dien zin, dat de godsdienstopvatting in den loop der tijden is gewijzigd, is verzacht. Zoodat de onderscheidene godsdiensten niet

zoo onverdraagzaam en scherp meer tegenover elkander staan.

En terwijl in ons „protestantsche" land immers Roomsche geestelijken hun godsdienst in hun gewaad op den openbaren weg mogen dragen — wij weten, dat er protestanten zijn en zelfs ongeloovige niet-roomschen die zich nog telkens daaraan ergeren, doch die ergenis moeten ze immers ook wel verduwen en is ook geen kwetsuur in eenige geloofsovertuiging maar in hun onverdraagzaamheid — behoeft een andere wijze van demonstreeren van dien godsdienst, de processie, toch zeker niet zóó aanstootelijk voor de 42 procent te worden geacht, dat ze daarom, aan de 30 procent, nu per sé zou moeten worden verboden.

Wij meenen vrij te zijn van eenig vooroordeel — papistisch of antipapistisch — in dezen.

Ook het „Nieuws van den dag" meent, dat er geen reden is om van het protestantsche karakter onzer natie te spreken.

Het blad schrijft:

Waar haalt men toch het „protestantsche karakter" onzer natie vandaan? Het Nederlandsche volk draagt een gemengd karakter. Niet alleen omdat een zeer aanzienlijke minderheid Roomsch is: tellen dan de Israëlieten voor niets, en zij die tot geen kerkgenootschap gerekend willen worden? Zijn die allen als staatsburgers minderwaardig? En waarom zou men eigenlijk — onder zekere voorwaarden natuurlijk — aan de katholieken, indien zij een godsdienstige plechtigheid, een optocht, willen houden in het openbaar, dit niet toestaan, terwijl men toch wel optochten toestaat van revolutionnairen aard?

Ook het tijdschrift „De Oud-Kaliek" deelt die opvatting en schrijft:

„Telkens wordt in moties en redevoeringen op het Christelijkhistorisch of Protestantsch karakter van ons volk gewezen. Die eenzijdige opvatting moest men nu toch eens gaan prijsgeven. De tijd van de Staatskerk is in ons land gelukkig voorbij. De Protestanten hebben toch niet alles alléén gedaan, toen de vrijheidsoorlog tegen Spanje begon. De katholieken waren niet gering in aantal en stonden hen trouw ter zijde bij de vrijmaking van ons vaderland. Dat de protestanten uitsluitend regeeringspartij waren en bleven, lag in de opvattingen van vroeger, waarin de rechten der minderheden miskend werden. De katholieke levensopvatting kon wel onderdrukt, maar niet vernietigd worden. Wij, katholieken, zijn geen bijloopers van het Protestantsche Nederland, wij geen vaderlanders tweede klasse. Wij zijn allen Nederlanders en wil men op onze natie een stempel zetten, laat het dan zonder meer „Christelijk" zijn."

Kunst-Ledematen.

Dezer dagen zag ik op een vergadering een zeer interessante vertooning van een kunstarm. Een medicus had een patiënt meegebracht, een Duitscher, wiens onderarm door den oorlog verloren was. De invalide, een struische kérel van omstreeks dertig jaar, werkte met zijn kunstmatige hand tot verbazing van het geheele gezelschap.

Vroeger zou de man zich sterk verminkt gevoeld hebben. Want men zette aan den arm-stomp gewoonlijk een houten toestel, die het gemis van de echte hand maskeerde, maar verder tot niets in staat was. Nu echter had men er iets op verzonnen, om de overgebleven spieren productief te maken.

De armspieren aan het opperarmbeen, namelijk de tweehoofdige armoptrekker en de driehoofdige armstrekker waren nog gezond. Dwars in beide had de dokter een snede gemaakt, om daarin een vingerdik stuk ivoor te kunnen bevestigen. Akelig was het om te zien, hoe deze witte stokjes voor en achter, rechts en links onder de blauwroode spieren uitstaken. Op mijn vraag aan den patient. of hij er geen pijn van ondervond, zei hij glimlachend: „ausgeschlossen", geen sprake van! Een andere medicus verduidelijkte dit door te zeggen „het is hetzelfde geval als met een oorring. Er vormt zich een soort eelt". Inderdaad, matrozen en dames met oorringen gevoelen op den duur niet de minste pijn meer van hun oorlelversieringen.

Trok nu de verminkte man zijn armstomp omhoog, dan schoof de voorste ivoren stift, geklemd in de samengetrokken spier, ook een eind omhoog. Werd de arm weer gestrekt, dan daalde de achterste stift, op dezelfde wijze.

Hiervan had men vernuftig gebruik gemaakt. Langs twee staven, die spaakbeen en ellepijp vervingen, liepen spiraalveeren; eenerzijds bevestigd aan de stift, anderzijds aan een houten kunsthand met bewegelijken duim. Ging zijn omlaag, dan ging de hand open. De patient had het dus in zijn macht iets aan te vatten en weer los te laten. Een toeschouwer gaf hem een gewonen brief in de kunstmatige vingers; met moeite kon hij hem loswringen uit den stevigén greep.

We weten, dat 90 procent van al onze handbewegingen handelingen van grijpen zijn. Daarom kon de patiënt tevreden wezen, dat hij zich in negentig van de honderd gevallen redden kon. Maar nu nog den arm omdraaien, niet alleen grijpen, zou dit mogelijk zijn? De pronatie en supinatie, het ombuigen van den onderarm, zoodat nu eens de handpalm boven, dan weer onder ligt, hoe zou die geschieden; daar spieren en benedenarm-beenderen ontbraken?

Door spiraalveeren, bevestigd in een mecaniek rondom het schoudergewricht bevestigd, was dit mogelijk gemaakt. Bewoog de man zijn schouder omhoog of liet hij hem weer dalen, dan draaide de onderarm tegelijkertijd omhoog of omlaag. Zoo liet de medicus zijn patient een sigaret uit zijn zak halen, een lucifer aanschrappen tegen een lucifersdoos; de man kon de beweging maken van haarkammen, van geld uit zijn beurs halen, jazelfs van teekenen met pen of potlood. Vóór den oorlog was hij teekenaar geweest, nu kon hij opnieuw zijn beroep uitoefenen óók met zijn kunst-arm, het was de rechterarm nog wel! Wat mij nog bijzonder trof, was dit: Gooien met een bal is een zeer ingewikkelde beweging, waarbij vele banden en spieren en zenuwen te pas komen. Nooit kunnen dieren, zelfs apen niet, leeren werpen met eenige trefkans; want doelbewust zijn ze nooit, daar ze geen verstand hebben. Dergelijke kunst-armen echter veroorloven het gooien naar een doel met hoog trefkans-percentage.

Toen de séance was geëindigd, dankte ik den lieven God, dat hij mij natuur-armen geschonken had. Want al kan men met kunst-toestellen 70 pCt. der arm—en handbewegingen verrichten, dertig bewegingen zijn onmogelijk. Zelfs niet met vlijtige oefening. Er zit trouwens iets hefboomachtigs, iets houtenlatjes-achtig in al die kunstmatige gebaren. En zoo'n meubel, men moet het in-oliën van tijd tot tijd de schroefjes en-veertjes nazien-verbeeld U, als er iets defect raakt!

Ten slotte hoe knap de doktoren ook zijn, zij verbeteren de natuur niet, evenaren haar niet, maar helpen haar alleen. Want zij planten hun toestellen *in*, bevestigen ze *aan* de nog levende spieren. Hun grondslag is dus de vitale kracht, die ze niet scheppen, maar alleen productief maken in eenige richtingen. Vernuftig is menschelijke vindingrijkheid, maar hyper-geniaal de natuur.

Hoe noemde vader Vondel haar ook weer? „Natuur, Gods dochter ......"

Javapost. Rawihinggil.

Van het Vaticaan.

Japan en het vaticaan.

Naar aanleiding van het bezoek van den Japanschen kroonprins aan den Paus schrijft de „Germania" o.a.:

Hirohito is niet de eerste Japansche prins, die het Vaticaan bezocht. In den glanstijd van Japan, toen het christendom er zegevierde, kwamen vier Japansche gezanten, waaronder twee koninklijke prinsen, naar Rome om den Paus hun hulde te betuigen.

De Romeinsche kroniekschrijver Guaetieri vergeleek dit bezoek met de komst der Wijzen uit het Oosten, want de Japansche delegatie was niet minder dan een uiting van den eerbied van het Japansche rijk tegenover het Opperhoofd der Kerk. Paus Gregorius XIII, die de delegatie ontving, was door haar bezoek ten diepste getroffen en omarmde de gedelegeerden vol vreugde.

Nog eenmaal, zegt het blad, zien wij in de geschiedenis der Pausen Japansche vertegenwoordigers ten Vaticane, n. l. bij de kroning van Paus Sixtus V.

Hoeveel is er in 4½ eeuw in Japan niet veranderd, hoe zijn de schoonste verwachtingen tot kerstening van Japan vernietigd, nadat het Calvinistische Holland — aldus de „Germania" — daar wantrouwen tegen de Katholieke missionarissen uit Spanje, Portugal en Italië verwekte en er de vreeselijkste christenvervolging ontketende.

Japan heeft thans ook de beteekenis van het Vaticaan erkend. Reeds bij het begin van het Pontificaat van Benedictus XV voerde het vriendschappelijke gedachtenwisselingen met den H. Stoel naar aanleiding van 's Pausen voorstel over de gevangenenuitwisseling in 1915.

Thans telt Japan 205,000 Katholieken, waarvan 90,000 in Korea en 40,000 op Formosa wonen.

Tengevolge van de sinds 50 jaren in Japan bestaande gewetensvrijheid nam het Katholicisme er weer toe, zoodat Paus Leo XIII er in 1881 weer de kerkelijke hierarchie kon herstellen door oprichting van het aartsbisdom Tokio en de bisdommen Kodote, Psaka en Nanasaki en de apostolische prefecturen Noekata en Sjikokoe.

Er bestaan echter nog geen officieele verbindingen tusschen Japan en den H. Stoel.

Wel heeft het Vaticaan voor twee jaren een apostolischen delegaat in Japan benoemd, maar deze was slechts een vertegenwoordiger bij het Japansche episcopaat en op 't oogenblik is deze post onbezet.

Het blad meent echter, dat het bezoek van prins Hirohito er toe zal bijdragen, dat er ook een diplomatieke verbinding tusschen Japan en den H. Stoel tot stand komt.

Pius IX en Koningin Victoria.

De Engelsche katholieke schrijfster mrs. Hugh Fraser vertelt in haar „A diplomat's wife in many lands" de volgende episode uit het leven van de vroegere koningin van Engeland Victoria:

In het rampzalige jaar 1870, toen zelfs de persoon van den Paus aan de grofste beleedigingen scheen blootgesteld, bood koningin Victoria Pius IX het eiland Malta als schuilplaats aan. Het was geen tijdelijk toevluchtsoord, dat de protestantsche souvereine het Opperhoofd der katholieke kerk wilde geven; zij bood den H. Vader het eiland als een blijvende woonplaats aan, dat Hij tot den zetel van Zijn geestelijk bestuur kon maken en vanwaar Hij in volkomen veiligheid, de katholieke kerk kon besturen.

De Paus, die als legaat van Gregorius XVI bij het huwelijk van koningin Victoria was tegenwoordig geweest, was door dit aanbod van de vorstin ten zeerste getroffen. En ofschoon Hij door dwingende motieven gedreven het aanbod moest afslaan, schreef Hij een bijzonder dagelijksch gebed voor Engeland voor. En naar men zegt, wordt dit gebed als bewijs van de Pauselijke dankbaarheid nog dagelijks door Benedictus XV gebeden.

Correspondentie.

ARUBA.

9 Augustus.

De *Amigoe di Curaçao* heeft bereids melding gemaakt van de herkiezing met algemeene stemmen van den Heer L. C. Kwartsz tot Landraad voor Aruba.

De Heer Kwartsz heeft gemeend zijn herkiezing tot Landraad niet te mogen aanvaarden, daarom heeft heden weer de verkiezing eens landraads hier plaats gehad nadat de kiesgerechtigden, gedurende veertien dagen, in de gelegenheid geweest waren, om een stembiljet bij den Hoogedelgestrengen Heer Gezaghebber te vragen.

Bij zonsopgang al wapperde uit den toren van 't fort Zoutman de Hollandsche driekleur ten teeken van den verkiezingsdag van een volks vertegenwoordiger. Te tien uur, bij den aanvang en te drie ure, bij 't eind van de verkiezing, werd de torenklok geluid.

Van 127 menschen, die recht hebben om een Landraad voor dit eiland te kiezen, waren vandaag, op dit eiland, 100 aanwezig.

De andere 27 kiesgerechtigden zijn uitlandige Arubianen en gedetacheerde ambtenaren, ook bij dit laatste aantal behooren één, die hier erg ziek is, en één, die onlangs hier is gestorven.

De kiesgerechtigden hebben 5 uren tijds gehad, om voor een landraad te stemmen, wat ook zonder stoornis is afgeloopen.

De eindbeslissing van de verkiezing was onderstaande:

Een en zeventig menschen — 3 priesters, 52 katholieken, 1 dominée en 15 protestanten — hebben aan de verkiezing van een landraad deel genomen. Van deze 71 stemmen zijn op den Heer L. C. Kwartsz 54 stemmen uitgebracht, op L. J. M. Henriquez 9, op H. J. Schreuder 4 op J. H. Schreuder 2 en op Karel Croes 2.

De heer Lindero Christoffel Kwartsz heeft de volkstrekte meerderheid verkregen en is derhalve tot Landraad voor Aruba herkozen.

't Blijkt uit dit laatste evenals het voorlaatste feit, dat de Katholieken van Aruba in den heer Kwartsz ook den waardigen vertegenwoordiger hunner belangen bij 't opperbestuur onzer kolonie apprecieeren.

Voor deze onderscheiding onze gelukwenschen aan den herkozen Landraad, den Heer L. C. Kwartsz!

INGEZONDEN.

Aruba, Augustus 16 1921

Geachte Heer Redacteur,

De laatste kiezing van een Landraad ten dezen, kan bij de aanschouwers, die de bijzonderheden ervan niet ter oore komen, allicht den indruk wekken, dat de bewering van Mr. van Kol in de eerste kamer ongegrond was, dat n.l. de gebruikelijke verkiezing bespottelijk is wegens haar gering stemmencijfer en dat er dus meer landraden moeten aangesteld worden om tot een algemeene volksvertegenwoordiging te geraken, of dat de toestand zich verbeterd heeft in dit opzicht.

Maar ik, die ruim door feitelijke gegevens gestaafd, de meening van Mr. van Kol. ten volle kan deelen en juist heden nog meer de dringende noodzakelijkheid der uitbreiding van den Raad van Politie inzie, wil een schets geven van de laatste verkiezings actie, waaruit nog sterker de behoefte aan meer volksvertegenwoordigers blijkt, de buitenstanders in de gelegenheid stellende, zich hiervan te overtuigen.

Bij successievelijke aanplakking met aangifte van redenen heeft de heer Kwartsz zijnen wensch te kennen gegeven, verder de betrekking van Landraad niet te willen aanvaarden,

De heer Kwartsz meende, en te recht, dat de dertien stemmen, op hem uitgebracht het volk in heel gering deel vertegenwoordigden en hij de keuze dus niet als een volksbenoeming zou kunnen aanvaarden.

Dientengevolge werd de belangstelling onder het volk opgewekt voor een nieuwe verkiezing en is er wat leven in de brouwerij gekomen. Verscheidene candidaten werden voorgesteld, er zou een spontane verkiezing plaats hebben, doch één dag voor de verkiezing werd er van de Protestantsch-maçonieke partij met aanwervers (waaronder de protestantsche geestelijke) te werk gegaan om stemmen te verzamelen voor den heer L. J. M. Henriquez als hun candidaat. Dus de Protestanten en de Bond der vrijmetselaren wilden zich ook (een lichaam vormende) in de plaatselijk politieke zaken mengen en hun afgevaardigde in de Politie-Raad hebben.

Onmiddelijk verwekte de actie van deze partij een tegenactie der Katholieken, die met hun verpletterende meerderheid hun stem op eigen candidaat hebben uitgebracht in den persoon van den heer Kwartsz.

De heer Kwartsz verkreeg 54 stemmen, de heer Henriquez 9, de heer Schreuder 6 en de heer Karel Croes 2 stemmen.

De Katholieke partij ziende, dat elke partij afzonderlijk voor haar eigen belang pleitte en voorziende met de benoeming van den Heer Henriquez een protestant maçonniek bestuur te zullen krijgen want nu er eenmaal op zoo'n partijdige wijze actie gevoerd wordt zal er geen sprake meer zijn van algemeen belang, de Katholieke partij, zeg ik, moest natuurlijk ook voor haar eigen belang opkomen, reden waarom het plotseling krachtig ingrijpen wel te rechtvaardigen is.

De gezaghebber, protestant en vrijmetselaar, heeft in zijn openbaar leven sterk kleur bekend door zich aan het hoofd te stellen van de maçonnieke beweging alhier, waarin de heer Henriquez ook actief deel neemt, zoodat deze twee in de Politie Raad de vol-

strekte meerderheid zouden vormen. En wat zou ik willen zeggen, alsook elk onpartijdig beoordeelaar die op de hoogte is van onze levensomstandigheden? Gelukkig, dat er de Katholieken waren om dezen ongenadigen slag af te weren, om ons reeds ten hoogste gespannen ingewikkelde toestanden niet tot barstens toe door te drijven.

Het blijkt, dat de heer Henriquez een heel slechte keuze is geweest van de zijde der Protestantsch-Maçonnieke party, want noch officieel noch persoonlijk is hij door het volk gewild, deels door de protestanten zelf en ook door maçons afgezonderd van van den alhier bestaanden maçonnieken Bond.

De Katholieke actie werd gedreven door een paar vooraanstaande mannen die geenzins wenschten, dat de heer Henriquez in aanmerking kwam en meenden, ofschoon zij overmacht hebben, toch niet een katholiek te moeten kiezen om niet door overmacht de meerderheid te bekomen in den Raad, reden waarom zij nogmaals den heer Kwartsz candidaat gesteld hebben die naar hun ondervinding neutraal is.

Bovenstaande heb ik vernomen uit den mond van eenige katholieken, waaronder een landraad, met wien ik over de zaak heb gesproken.

Van de Protestantsch Maçonnieke party verneem ik, dat deze in den vervolge uitdrukkelijk wenscht, dat er rekening mee gehouden zal worden, dat zij in den persoon van den heer Kwartsz (mocht deze nu aannemen,) niet hun vertegenwoordiger zien in den Raad.

Naar mijn bescheidene meening blijken uit deze verwikkelingen, dat de Raad van Politie dringend uitbreiding behoeft, geen vervanging van de aanwezige leden; integendeel dezen zijn naar mij voorkomt onafwijsbaar noodig bij de gewenschte uitbreiding; want billijk is het aan elke partij de kans te geven zich te vertewoordigen, nu dat er hier zooveel partijen ontstaan zijn met verschillende onderdeelen.

Zoover ik weet, hebben de Katholieken geen Bond gevormd om uitsluitend katholieken tot hun vertegenwoordigers te kiezen, maar zeker zijn er onder hen wel kiesbevoegden die best gekozen kunnen worden.

De Protestantsch Maconnieke partij eischt zich ook in den Raad te kunnen vertegenwoordigen.

Mijns inziens, welke meening ook door een Landraad gedeeld wordt, zou het afwisselen van den gezaghebber om de zes maanden op ons eiland afdoend werken om de onlusten en jaloezie in de bestuurlijke zaken te verminderen en dit is heel goed mogelijk naar den eenvoudigen aard der betrekking van gezaghebber, waarvoor er geen hoog Anbtenaar noodig is, te meer wanneer er eene uitbreiding tot stand komt van den Raad van Politie, een verbetering die deze Landraad ook als wenschelijk beschouwt en die hem tot voldoening zal strekken ten opzichte van zijn betoog in den Raad.

Het algemeen verlangen blijft dus dat er ten spoedigste in de Kamer ernstig in overweging worde genomen tot uitbreiding van den Politie Raad over te gaan en dat de nieuwe Gouverneur spoedig na aankomst op Curaçao ons eiland met een bezoek zal vereeren.

Dankend, hoogachtend

Een opmerker van Aruba.

Berichten uit de Kolonie.

Ten Afscheid.

Met de *Crijnssen* vertrekt de Hoogeerwaarde Pater Visitator Apostolicus B. J. GIJLSWIJK naar Nederland, om zich via Engeland naar Natal te begeven.

Wij hopen, dat de scheiding niet voor goed zij en we Pastoor GIJLSWIJK binnen niet al te langen tijd weder in onze Kolonie mogen begroeten. Zijn heengaan wordt door velen betreurd. Als Pastoor, Lid der Schoolcommissie, van de St. Vincentiusstichting, Coöperatie Vereeniging en Nijverheid, Liga de Socorro, en van het Bestuur v. h. St. Elizabeths-Gasthuis zal hij ten zeerste worden gemist.

Zaterdagmorgen laat de Derde Orde van St. Dominicus een gezongen H. Mis opdragen om Gods zegen af te smeeken over Pastoor Gijlswijk en diens reis en gewichtigen Apostolischen arbeid in Zuid Afrika. Maandag morgen is er een gezongen H. Mis van de Liga de Socorro en Woensdag van de Parochianen der Cathedraal.

Wij wenschen ZHEW een voorspoedige reis, behouden aankomst, bestendige gezondheid en de noodige kracht om zijn verheven roeping naar behooren te vervullen. God zij met hem. Tot weerziens!

Benoeming.

De Apostolisch Vicaris heeft in plaats van Pastoor GIJLSWIJK, Pastoor M. v. D. ELSEN benoemd tot Pastoor der Cathedrale Kerk, terwijl Pastoor L. VAN HEGELSOM Pastoor v. D. ELSEN op Pietermaai zal vervangen. Ook Pater ZOETMULDER gaat voorloopig naar Pietermaai.

Nieuwe Beelden.

Reeds jarenlang wacht de oude St. Anna-kerk op verjonging door een rijker aankleeding en passende versiering. De bestelling van zes Engelen en de beelden van de Onbevlekte en van St. Thomas stond bij het begin van den oorlog al klaar ter verzending, maar eerst nu werden twee lijdensengelen en het beeld der Onbevlekte ontvangen. De engelen staan met het kruis en den lans aan weerszijden van het H. Hart boven het altaar en de Onbevlekte, als Koningin der Heiligen opent de galerij der Heiligen aan de epistelzijde in de zijbeuk van het schip der Kerk. Deze drie nieuwe beelden werden Zondagavond plechtig ingwijd door Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE, de overige 5 beelden worden eerstdaags hier verwacht.

D. T.

Dinsdagmiddag der vorige week is de Heer D. MOLENKAMP, Chef van het Hoofdstation der D. T. met de *Rensselaer* naar Trinidad vertrokken om via Barbados en St. Kitts naar St. Martin te gaan. De Heer M. ROSEMA, monteur en de Heer C. A. BEAUJON, vroeger Chef van Aruba, maken de reis mede. Eerstgenoemde om met den Heer MOLENKAMP het nieuwe station van St. Martin te keuren en over te nemen namens het Gouvernement.

Zooals men weet, is het Station op St. Martin gebouwd door de Maatschappij voor D. T. Telefunken te Berlijn.

De Heer BEAUJON gaat erheen als tijdelijk chef.

De heer P. J. FRIGERIO, chef van Aruba is belast met de betrekking van Hoofd op Curaçao, en de heer KROON Machinist v h Departement van O W. als Monteur. De Hulpseiner H. F. RUIZ is benoemd tot tijd, Chef van Aruba.

Dezer dagen mochten we een paar telegrammen van de Bovenwinden ontvangen en zien daar uit, dat het Station goed fungeert.

De kopermijn van Savonet.

Van verschillende kanten wordt ons verzekerd, dat het voorloopig onderzoek der mijningenieurs toch nog schijnt meegevallen te zijn, altans het Consortium is besloten de Plantage Savonet voor drie ton over te nemen.

Om het Kampioenschap.

Zaterdagmiddag behaalde *Volharding* de overwinning op *Three Stars* met 1-0.

Laastleden Zondag werd de derde wedstrijd gespeeld van de serie, en wel tusschen *SPARTA* en *LEONIDAS*; SPARTA behaalde de overwinning met 2-0.

Ik ben zeker niet de eenige geweest, die verwonderd was, *Willem Domacasé* onder de Spartanen aan te treffen. Ik ging op informaties uit en kwam het volgende te hooren: Domacasé, die tot voor korte tijd nog lid en liefst nog wel vice-president was van *LEONIDAS*, heeft zich een paar dagen voor de match bij *SPARTA* aangesloten, om tegen zijn eigen partij in 't veld te komen. Ik weet niet, of D. door Sparta aangezocht is; maar in ieder geval pleit dit *overloopen* niet voor hem, en ik geloof niet, dat ik alleen zal staan, als ik dergelijk optreden laf en karakterloos noem.

Voor Sparta was de overwinning eervoller geweest, als de wedstrijd met uitsluitend eigen krachten gewonnen was.

Vandaag spelen *Jong Holland* en *Les Estrangers;* morgen de twee eerste overwinnaars, *Iuliana* en *Volharding.*

S.

Koloniale Postspaarbank.

Het Jaarverslag toont aan, dat het aantal inleggers met 94 toenam en nu 4990 bedraagt, en het saldo te goed op ultimo December 1920 fl 210.052.65½ In de Willemstad zijn er 2381 inleggers, in het 2e district 179, in het 3e 104, in het 4e 127 in het 5e 160; op Aruba, Oranjestad 509, 3e district 20; op Bonaire, Kralendijk 661, Rincon 118; op St. Martin 346; op St. Eustatius 124; op Saba, Bottom 195, Windwardside 96.

Uit bijlage E. blijkt, dat op de meeste kantoren de terugbetaling de inlagen belangrijk overtroffen.

Dit is daaraan toe te schrijven, dat verscheidene inleggers hunne gelden hebben teruggevraagd om die te beleggen op particuliere banken waar de rentevoet hooger is.

K. W. I. M.

In dank ontvange van de Koninklijke West-Indische Maildienst een nieuwen tijdtafel van Juli-December. De nieuwe boot *Venezuela* kan hier 15 September verwacht worden.

Officieele Berichten.

De deurwaarder-cipier op Bonaire, P. J. W. de Vos, is voor den tijd van een maand geschorst.

De Heer R. F. Muskus is benoemd tot lid van de Economische Commissie alhier.

De agent van politie 1e klasse H. Wiels, is gedurende de schorsing van den deurwaarder-cipier, P. J. W. de Vos, tijdelijk belast met diens functiën.

Aan den Heer B. A. J. Gijlswijk is eervol ontslag verleend als lid der schoolcommissie alhier en is de heer P. J. H. Verriet als zoodanig benoemd.

Aan den Ontvanger op Bonaire, J. M. St. van Eps, is om gewichtige redenen een maand verlof verleend en is de heer P. B. Gorsira, klerk, enz. aldaar, met diens functiën belast.

Aan den heer B. A. J. Gijlswijk is eervol ontslag verleend als tijd. lid van de commissie van Beheer v | d Openbare Leeszaal en Boekerij alhier en is de heer P. J. H. Verriet tijd. benoemd als zoodanig.

Aan den schrijver bij het Departement van Openbare Werken, A. van der Gen, is, tot verder herstel van gezondheid, 14 dagen verlofsverlenging verleend.

Definitief zijn bevorderd: de 2e commies Ph. F. de Haseth tot 1e commies, de adjunct-commies B. P. P. Schrils tot 2e commies en de 2e klerk, tijd. Ontvanger op Bonaire, J. M. St. van Eps, tot adjunct-commies en de 2e klerk, Mej. A. A. Ecker tot 1e klerk.

Aan den onder-opzichter bij den keuringsdienst alhier G. Praag, is op zijn verzoek, eervol ontslag als zoodanig verleend.

Aan den tijd. agent van politie 2e klasse, J. Snijder, is om gewichtige redenen 14 dagen verlof verleend.

Van den Gezaghebber der Bovenwindsche eilanden is een radiogram ontvangen mededeelende, dat er zich op St. Martin Fransch gedeelte een geval van pokken heeft voorgedaan.

Posterijen.

Onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Aangeteekend: Lammers Pianohandel.

Gewone stukken: Ana S. Lopez de Anzola (2), Nicodemus Rangel, Julio Bermudes, Ramon Laver, Adelicia Marea, Domingo A. Martinus, German Belloso (2), Amelia Solomons, Elena de Belloso, Elvira Santa Cruz, Auleriano Menez, Anita Jacobo, Leopoldo Castellanos, Josefa Ma. de Valencia, Oreotes Sivoli, Monsanto & Daal, Avelina Navarro, Juan Francisco Gomez, Jose Trinidad Morillo (3), Jorje Ranil, Pablo Croes, Miguel Maduro, Carmelita Fraai, Cornelis Doran, Liezer Luciana Marquez, Johan Maduro, Amanda Chittick.

Negentig Kamerleden te veel.

De Fransche Kamer heeft op de agenda gezet een voorstel van den afgevaardigde Georges Bonnefon, waarin van de regeering wordt verlangd, dat zij de officieele resulaten van de laatste volkstelling bekend make.

Naar de *Petit Parisien* mededeelt, heeft het voorstel hoofdzakelijk ten doel een overzicht te krijgen over de bevolkingscijfers van verschillende departementen, wier sterkte sedert de laatste telling van 1911 een belangrijke verandering heeft ondergaan. Deze cijfers zijn van groote politieke beteekenis, daar volgens de wet van 12 Juli 1919 op iedere 17.000 inwoners van Fransche nationaliteit, departementsgewijze een afgevaardigde komt. De *Petit Parisien* rekent uit, dat bij de nieuwe verkiezingen voor de Kamer in 1922, 90 mandaten minder zijn te geven, en het blad schat de vermindering der geheele bevolking van Frankrijk, ondanks de inlijving van Elzas-Lotharingen op 1.500.000.

Dit komt ongeveer met het getal gevallen dooden overeen.

De resultaten der staking in Engeland.

Zoo in overeenstemming met de verwachting, de mijnwerkers den arbeid hervatten, zal het land de volgende nadeelige posten te boeken hebben:

Subsidie aan de mijnindustrie 10,-000.000 pond sterling,

Kosten van mobilisatie van de reserve en het op de been houden van de „Defence Force" 6.000.000 pond.

Premie aan reservisten 359.000 pond.

Transportregeling, invoer van steenkool enz. 6.250.000 pond.

Extra kosten voor het spoorwegsubsidie tengevolge van verkeersstagnatie en algemeene depressie 9.000.-000 pond.

Vermindering van den uitvoer en wederuitvoer in April en Mei vergeleken met Maart ongeveer 32.500.000 pond.

De industrie zal de volgende verliezen te boeken hebben:

Handelsbestellingen 67.000.000 pond; uitvoer 12.000.000 pond.

De mijnwerkers zullen aan loonen gederfd hebben, na attrek van de loonsverlagingen zooals oorspronkelijk voorgesteld, ongeveer 60.000.000 pond.

Proclamatie.

Ondergeteekende RICHARD JOHANNES BEAUJON Jr. bij G. B. dd. 20 Juli dj. No. 779 benoemd tot Gezaghebber van Bonaire brengt hierbij ter kennis van de ingezetenen, dat hij op heden den 6n Augustus het Bestuur heeft aanvaard.

Vertrouwende op den steun en de eendrachtige samenwerking van allen hier, hoopt hij met God's zegen, het welzijn van dit eiland steeds naar zijn beste krachten te mogen behartigen.

Gedaan te Bonaire den 6n Augustus 1921.

De Gezaghebber.
(get)

BEKENDMAKING.

Den 24n Augustus om zes uur zal er in de kerk van de H. Anna eene gezongen H. Mis worden opgedragen, om Gods zegen af te smeeken over de reis en het werk van den Z. Eerw. Heer Pastoor J. B. GIJLSWIJK.

Hiermede worden de parochianen, alsmede die van de H. Familie beleefd uitgenoodigd tot bijwoning van dit Heilig Sacrificie maar bijzonder tot het ontvangen der H. Comunie tot bovenstaande intentie.

Eenige Parochianen.

Officieele Berichten.

(Van de vorige week.)

Aan den torenwachter Willem Florence op Bonaire is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverleniug verleend en Frans Nicolaas is in de waarneming dier betrekking gecontinueerd.

Aan den kommies der belastingen op Aruba F. Hollander is tot herstel van gezondheid 8 dagen verlof verleend.

De seiner 2de kl. bij het station voor draadlooze telegrafie met verlof alhier C. A. Beaujon, is in activiteit hersteld en tijd. benoemd tot Hoofd van den post voor D. T. op St. Martin N. G.

Aan den wnd. rooimeester R. J. Beaujon Jr is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend en de heer J. H. Perret Gentil Lz is als zoodanig benoemd.

De heer J. F. Quast is definitief benoemd tot Gezaghebber van Aruba.

Aan den tijd. agent van politie op Bonaire N. N. Goeloe is tot herstel van gezondheid 2 weken verlof verleend.

Aan den schrijver bij Departement van Openbare Werken A. G. van der Gen is tot herstel van gezondheid 14 dagen verlof verleend.

Aan de onderwijzeres alhier Mevr. S. Troost-Verheus is tot herstel van gezondheid 14 dagen verlofsverlenging verleend.

Aan den tijd. deurwaarder der belastingen J. J. van Lamoen alhier, is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend.

De hulp-scheikundige bij den Openbaren Gezondheidsdienst alhier M. de Veer Daal, in het bezit van een apothekers-diploma, is tijd. belast met het gereedmaken van geneesmiddelen voor de onvermogenden in het 4de en 5de district.

Aan Mevr. A. M. Dowling, postbeambte van Saba, met verlof in Amerika, is om gewichtige redenen 3 maanden verlofsverlenging verleend.

Herman Lodewijk Trappenberg is tijd. benoemd tot agent van politie 2de klasse.

Posterijen.

Onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

C. KRANKRIJN, Mercedes Marquez, Pedrito Vingal, Pedriro Pontilus, Grasiela Adams, Eugenio Craane, Maria Atalita, Maria Frans, Jaime M. Parra, Paulina Crestiaan; Jose C. Carlo, Eifilia Kampajan, Frigerio Henriquez, Manuel Hart, Frederico W. Palm; Julio Sintiago, Heraclio A. Bello, Leocadia Evertsz, Maria Inez, Wilhelmina Lopez, Lorensa Muños Guature, Cecilia K. de Gonzalez, Rosamenda Raaf, Gerardo Eestaco, Calistro Valorian, Robt. Ramberlain, Beed & Co; Leonidas Prince, G. Balentino, Juan Chacuto, R. Delgallego & Co, Adela Vidal, Mathilda de Windt. Emma de Castro, Fidelia Anterson, FEDERICO GABALDON.

***

Hierbij wordt ter kennis van het publiek gebracht, dat met ingang van den 1n. September e. k. het port der brieven in de kolonie Curaçao op de post gedaan met bestemming naar de Vereenigde Staten van Amerika (ook naar Porto Rico) vastgesteld is op 12½ cent voor een gewicht van niet meer dan 20 gram, en voorts voor elk gewicht van 20 gram of gedeelte van 20 gram 7½ cent daarboven.

BUITENLAND.

Algemeen overzicht.

„De wensch, door u in naam der Engelsche regeering tot uiting gebracht, om den eeuwenlangen strijd tusschen de naties van deze beide eilanden te eindigen en relaties te vestigen van nabuurschappelijke harmonie is ook de oprechte wensch van het volk van Ierland.

Ik heb mijn collega's geraadpleegd, en de vertegenwoordigers der minderheid van onze natie gehoord betreffende uw uitnoodiging.

In antwoord op die uitnoodiging wensch ik thans te zeggen, dat ik bereid ben u te ontmoeten en met u te spreken over de basis, waarop een conferentie, als door u voorgesteld, met redelijke hoop, om tot het gewenschte doel te komen, kan plaats hebben."

Aldus de tekst van De Valera's antwoord aan Lloyd George.

Tegelijkertijd heeft hij aan zijn partijgenooten last gegeven, om alle aanvallen op de Britsche regeeringstroepen en de burgers en elke militaire actie te staken. Ten einde mede te werken tot het scheppen van een atmosfeer, waarin vredelievende besprekingen mogelijk zijn, heeft de Engelsche regeering gelast, dat alle raids en huiszoekingen door de politie moeten worden gestaakt en het zenden van versterkingen voor de troepen voorloopig moet worden stopgezet. Deze instructies zouden op den middag van 11 Juli in werking treden.

Uit Dublin komen berichten, volgens welke het leven aldaar thans tot het normale aanzien is teruggekeerd. Geen schietpartijen meer in de straten, geen huiszoekingen, geen vrees voor overvallen, niets van dat alles. Weg is als bij tooverslag de angstige spanning, welke onder de bevolking heerschte.

Tal van soldaten der regeeringstroepen verbroederen met de bevolking; welke, als geëlectriseerd door het nieuws, de politie en de militairen toejuicht en handdrukken wisselt met Britsche officieren en soldaten die gisteren nog Sinn Fein bestreden.

Algemeen is men van gevoelen, dat de wapenstilstand, welke vrijwillig is gesloten, niet vrijwillig kan worden prijsgegeven. Naar alle verwachting zal de vrede tot stand komen.

Het bericht over den wapenstilstand is te London met voldoening ontvangen. De regeering verlangde zoozeer naar het doen ophouden van de maatregelen van geweld, dat zij tegelijkertijd met Lloyd George's uitnoodiging van De Valera instructies aan de regeeringstroepen in Ierland heeft gezonden, om aanstonds de officieele represailles te staken. Men achtte het echter eenigszins bezwaarlijk, om bij De Valera en zijn medeleiders aan te dringen op een dergelijke houding, omdat men vreesde, dat de onderhandelingen zouden kunnen mislukken, indien de extremisten der Sinn Feiners zich niet aan de opdracht van hun leiders mochten storen. In de laatste dagen schijnt De Valera er evenwel in geslaagd te zijn, de extremisten naar zijn hand te zetten. Hij is nu in staat, het ophouden van de gewelddaden van zijn kant te waarborgen. Dit is stellig een der meest hoopvolle teekenen van den toestand.

De bladen wijden alle hoofdartikelen aan den gelukkigen keer in de Iersche quaestie en uiten de verwachting, dat de conferentie met de Sinn Fein-leiders tot een goed eind zal leiden. Zij erkennen, dat De Valera's aanneming van Lloyd George's uitnoodiging in voorzichtige bewoordingen, welke tot niets binden, is gesteld, maar het feit blijft bestaan, dat Sinn Fein aan onderhandelingen de voorkeur geeft boven voortgezetten strijd.

Aldus is in Engeland's binnenlandschen politieken toestand een belangrijke ontspanning ingetreden. Het ware voor het land te wenschen, dat dit ook met de buitenlandsche politiek het geval was.

Over den stand van zaken betreffende een gewichtig onderdeel der Britsche politiek zal Lloyd George heden in het Lagerhuis een verklaring afleggen, en wel over het Britsch-Japansch verdrag.

Men weet, dat dit verdrag eerstdaags moest afloopen. De Britsche Rijksconferentie te Londen, bestaande uit de eerste ministers der verschillende Dominions, beraadslaagde over de wenschelijkheid van vernieuwing, toen als een donderslag bij helderen hemel het bericht kwam, dat het verdrag voorloopig voor één (volgens sommigen) twee jaren verlengd was, in afwachting eener definitieve beslissing.

Dit verdrag houdt thans de gemoederen der geallieerde politici bezig.

De regeering te Londen is beslist vóór vernieuwing van het bondgenootschap.

De Canadeesche regeering echter is niet gediend van een Britsche politiek, die in den grond der zaak tegen Amerika is gericht. Canada heeft immers een lange grenslijn met de Vereenigde Staten.

Een voortgezette verbintenis van Groot-Brittannië en Japan in een bondgenootschap, alhoewel gewijzigd of in den vorm van een speciale overeenkomst, welke de plaats van een verbond inneemt, zou van Amerikaansch standpunt een onoverkomelijke hinderpaal voor het verwezenlijken eener politiek van overeenstemming zijn.

Het bestaan van het Britsch-Japansche verdrag, aldus de „Times"-correspondent te Washington, zou het tot stand komen verhinderen van een overeenkomst in zake de beperking der marinebewapening, sedert zulk een overeenkomst met Groot-Brittannië en Japan als afzonderlijke en niet als geallieerde maritieme mogendheden moet worden aangegaan. Bovendien zou zulk een bondgenootschap de oplossing van de problemen, welke ten opzichte van den Stillen Oceaan zijn gerezen, bemoeilijken, zoo niet geheel onmogelijk maken. De Ver. Staten kunnen niet verzekerd zijn van de rustige werking van eenige overeenkomst, inzake den Stillen Oceaan, indien Groot-Brittannië bij voorbaat zou hebben beloofd Japan als een bondgenoot te steunen.

Men ziet dus, in welk een moeilijk parket Lloyd George zich bevindt.

Aan den eenen kant loopt hij gevaar scheuring te brengen in de éénheid van het Britsche Rijk — want de regeeringen van Canada en Australië zijn sterk pro-Amerika, terwijl zij Japan niet al te best gezind zijn, — aan den anderen kant moet hij de vriendschappelijke verhouding tot Japan bestendigen.

Op welke wijze de handige premier in dit geval èn de kool èn de geit zal sparen, zal misschien blijken uit zijn Lagerhuisrede van vandaag.

President Harding heeft een uiterst belangrijke daad gesteld, welke van onberekenbaren invloed op den verderen loop der geschiedenis kan blijken te zijn.

Hij heeft n.l. voorgesteld, een conferentie te houden ter bespreking van de kwestie der vermindering van de bewapeningen.

Dit voorstel is gericht tot de regeeringen van Engeland, Frankrijk, Italië, China en Japan en, daar het is aangenomen, zullen officieele uitnoodigingen voor zulk een conferentie worden verzonden. Daar dit voorstel duidelijk in verband staat met de vraagstukken van den Stillen Oceaan en het verre Oosten, alsook met de hernieuwing van het Britsch-Japansch verdrag, heeft Lloyd George in zijn Lagerhuis-rede een prachtige gelegenheid, er zijn meening over te zeggen.

Lloyd George heeft dan ook in het Lagerhuis zijn aangekondigde rede gehouden.

Eerst legde hij een verklaring af over de vraagstukken van den Stillen Oceaan en het Verre Oosten. Na zijn groote voldoening te hebben uitgesproken over het standpunt der Amerikaansche regeering, dat hij buitengewoon bevredigend noemde, en medegedeeld te hebben, dat China's antwoord eveneens tot tevredenheid stemde — Japan had nog niet geantwoord —, ging Lloyd George over tot de besprekingen in het Rijkskabinet over de buitenlandsche politiek.

Deze besprekingen werden geleid door drie voorname overwegingen:

ten eerste: in Japan hebben wij een ouden en beproefden bondgenoot. Het verdrag tusschen ons is van groot nut geweest, niet alleen voor beiden, doch ook voor den vrede in het Verre Oosten;

ten tweede: in China bevindt zich een groote bevolking met groote mogelijkheden; welke onze vriendschap hoog aanslaat en wier belangen wij wenschen te bevorderen;

ten derde: in de Vereenigde Staten zien wij thans als steeds een volk, dat zeer dicht staat bij onze eigen doeleinden en idealen en met hetwelk te overleggen en samen te werken het niet slechts onze wensch is en in ons belang, doch ook een diepgeworteld instinct.

Wij waren, ging Lloyd George voort, het over deze overwinningen allen eens en het doel van onze besprekingen was, een middel te vinden om deze dri factoren met elkaar te verbinden in een politiek, welke het gevaar van zware kosten voor den Stillen Oceaan uit den weg zou ruimen en de ontwikkeling van alle wettige en nationale belangen in het Verre Oosten te verzekeren.

Het is de wensch der Britsche regeering, dat het nieuwe Engelsch-Japansch verdrag in overeenstemming zal zijn met de bepalingen van den Volkenbond.

Lloyd George wees er vervolgens op, dat een vriendschappelijke samenwerking met de Vereenigde Staten het eerste beginsel der Britsche politiek was, daar de vrede en het welzijn der wereld hiervan hoofdzakelijk afhingen

Doch ook met Japen wil Engeland nauwe vriendschapsbanden onderhouden, omdat Japan de groote verdienste heeft, veel te hebben bijgedragen tot het welzijn van het Britsche Rijk en den vrede in het Verre Oosten.

In China wenscht Engeland de politiek van de „open deur" te handhaven, als waarborg voor het Chineesche volk, zich op vreedzame wijze te ontwikkelen. Engeland wil voorts de levensbelangen van het Rijk in den Stillen Oceaan waarborgen en elken wedijver in vlootbewapening tusschen de mogendheden van den Stillen Oceaan uitschakelen.

Lord Curzon, de minister van Buitenlandsche Zaken, had in opdracht van het Rijkskabinet, de inzichten der regeeringen van Amerika, Japan en China gevraagd over bovenstaande oogmerken en daarbij tevens de hoop uitgesproken, dat deze uitwisseling van inzichten zou leiden tot een conferentie in zake de kwestie van den Stillen Oceaan en het Verre Westen.

Het dezen morgen bekend gemaakte standpunt van president Harding behelsde de belangrijke uitnoodiging tot een conferentie ter beperking der bewapening.

Lloyd George zeide, met de grootste vreugde dit wijs en wel-bedachte initiatief van president Harding te hebben begroet. Hij wist uit naam van het rijk als een geheel te spreken. Heel de wereld had uitgezien naar de V. S., om in dit opzicht de leiding te nemen, en hij vertrouwde, dat het Lagerhuis het als een daad van vèr vooruitziende staatkunde zou begroeten, dat Harding dit gedaan had, en dat het geheele Lagerhuis er mede zou instemmen, dat deze stappen succes zouden hebben. Van de zijde van Groot Britannië en van het Britsche Rijk zou niets ongedaan blijven, om het succes van dezen stap te bevorderen, aangezien het rijk volmaakt den vooruitstrevenden geest, die het voorstel van Harding het aanzijn schonk, deelt.

De rede werd luide toegejuicht.

Aldus het belangrijkste van Lloyd George's rede. Wanneer men al die fraaie woorden en beleefdheden leest zou men geneigd zijn te gelooven, dat er geen vuiltje aan de lucht is.

Alles schijnt volkomen „in overeenstemming" te zijn en bijna vraagt men waartoe eigenlijk nog confereeren dient wanneer de zaken er zóó voor staan. De werkelijkheid is evenwel anders.

Engeland zelf zal ongetwijfeld veel sympathie gevoelen voor een bevredigende oplossing van de talrijke moeilijkheden, voor Japan staat de zaak anders. Dit krachtige rijk denkt er niet aan, zich tegenover Amerika den zwakkere te betoonen. Het heeft niet voor niets milliarden ten behoeve van leger en vloot uitgegeven en en het is zeer de vraag, of het genoegen zal nemen met het Amerikaansche standpunt, vooral inzake de landverhuizing naar Californië. Intusschen moet men eerst Japan's antwoord afwachten om over de houding van dit land een meening te uiten. Volgens Lloyd George is er alle reden om te gelooven, dat het bevredigend zal uitvallen. Het is voor den wereldvrede te hopen!

De Valera is naar Londen!

Dat is het gelukkige nieuws uit Ierland. Officieel wordt medegedeeld, dat Lloyd George bericht heeft ontvangen, dat De Valera, vergezeld van Arthur Griffith en andere voorname Sinn Feiners, al meer dan een week naar Londen zijn, om er een conferentie over de Iersche kwetsie bij te wonen.

Het nuchtere verstand der Britten verloochent zich ook hier niet.

Nu men eenmaal besloten heeft, nader tot elkaar te treden, doen beide partijen water in den wijn, laten een deel van hun eischen vallen en geven daardoor blijk niet met die onverzoenlijke houding behept te zijn, welke een andere Europeesche natie zoo ontsiert. Men moet nu echter niet direct gaan meenen, dat de oplossing der Iersche kwestie een zaak van enkele dagen is.

De Valera waarschuwt tegen een ongerechtvaardigd optimisme, daar er nog talrijke moeilijkheden moeten worden overwonnen, alvorens er van vrede sprake kan zijn. Het moet zijn vast besluit zijn, om den strijd voort te zetten, indien de onderhandelingen op niets uitloopen.

Intusschen worden de bepalingen van den wapenstilstand met stiptheid nageleefd.

De Sinn Feiners hebben instructies uitgevaardigd aan hun aanhangers, om alle aanvallen op troepen en burgers te staken, alle militaire bewegingen te doen ophouden en in het algemeen zich van alles te onthouden, dat zou kunnen leiden tot inmenging der militairen.

De Britsche regeering heeft niet alleen de represailles gestaakt, doch ook alle militaire maatregelen achterwege gelaten. Het zenden van versterkingen en munitie voor de troepen is gestaakt; er is geen uitdagend troepenvertoon, de vervolging van officieren en manschappen der Sinn Feiners houdt op en aan alle personen, zelfs in de gebieden, die in staat van beleg verkeeren, was reeds vóór het officieele intreden van den wapenstilstand de volledige vrijheid teruggegeven. Sedert Vrijdagmiddag is in Dublin geen militaire patrouille gezien.

De Valera zegt in een proclamatie tot zijn volgelingen: Gedurende het tijdperk van wapenstilstand moet elke soldaat en burger zich beschouwen als de hoeder van 's lands eer en discipline, en bewijzen, dat dit een strijd is van een georganiseerd volk.

In weerwil van den wapenstilstand in Ierland, die gisteren in werking is getreden, zijn er einde der vorige week 24 personen gedood, met inbegrip van de gebruikelijke moorden in hinderlagen.

Bij een gevecht bij Michelstown, in Ierland, zijn drie soldaten en vier rebellen gedood, terwijl drie soldaten en verscheidene rebellen werden gewond.

In schier alle kerken in Dublin en Zuid- en West-Ierland zijn Zondag woorden gewijd aan den wapenstilstand en is een beroep gedaan op alle groepen der bevolking, om provoceerende handelingen achterwege te laten.

Een belangrijk feit vormt nog de bijeenkomst van het Iersche republikeinsche parlement (het „Dail Eirean)" te Dublin, ter bespreking van de vredesonderhandelingen.

Lloyd George heeft in het parlement medegedeeld, dat men de hoop koesterde, op de eerstvolgende bijeenkomst van den Oppersten Raad tot een regeling te komen over het Opper-Silezische vraagstuk. Volgens de „Evening Standard" is het waarschijnlijk, dat als resultaat der gedachtenwisseling die thans tusschen de geallieerde regeeringen plaats heeft, de vergadering van den O. R. binnenkort zal plaats hebben.

Advertentie.

DE HEER EN MEVROUW
A VAN ZWIJNDRECHT-HAPPÈ
geven kennis van de geboorte
van hunnen Zoon
JOHANNES ADRIANUS

Curaçao 30 Juli 1921 3—3